

ŽUPAN

KLASA: 810-01/20-01/02
URBROJ: 2163/1-01/8-20-02
Pula, 08. svibnja 2020.

SKUPŠTINA ISTARSKE ŽUPANIJE
n/p predsjednika g. Valter Drandić
Dršćevka 3, 52 000 PAZIN

PREDMET: Zaključak o prihvaćanju Smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Istarske županije za razdoblje od 2020. do 2023. godine

Na temelju članka 17. stavak 1. Zakona o sustavu civilne zaštite (Narodne novine, br. 82/15, 118/18) i članka 65. Statuta Istarske županije („Službene novine Istarske županije“, br. 10/09, 4/13 i 16/16, 1/17, 2/17, 2/18, 30/18 - pročišćeni tekst), Zamjenik župana koji obnaša dužnost Župana Istarske županije dana 08. svibnja 2020. godine donosi

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se Nacrt i utvrđuje prijedlog Zaključka o prihvaćanju Smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Istarske županije za razdoblje od 2020. do 2023. godine.
2. Akt iz točke 1. ovog Zaključka sastavni je dio istog, te se upućuje Skupštini Istarske županije na razmatranje i usvajanje.
3. Za izvjestitelja po točki 1., a vezano za točku 2. ovog Zaključka određuje se Denis Stipanov - voditelj Službe civilne zaštite pri Vatrogasnoj zajednici Istarske županije.
4. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

**Zamjenik župana koji
obnaša dužnost Župana
Fabrizio Radin**

Temeljem članka 17. stavak 1. podstavak 1. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, br. 82/15, 118/18), članka 43. i 84. Statuta Istarske županije („Službene novine Istarske županije“, br. 10/09, 4/13 i 16/16, 1/17, 2/17, 2/18, 30/18 - pročišćeni tekst) Skupština Istarske županije na sjednici održanoj dana _____ 2020. godine donijela je slijedeći

ZAKLJUČAK

1. Prihvaćaju se Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Istarske županije za razdoblje od 2020. do 2023. godine.
2. Akt iz točke 1. ovog Zaključka sastavni je dio istog.
3. Ovaj Zaključak stupa na danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Istarske županije“.

REPUBLIKA HRVATSKA ISTARSKA ŽUPANIJA SKUPŠTINA

KLASA:
URBROJ:
U Pazinu,

PREDSJEDNIK

Valter Drandić

Dostaviti:

1. *Upravni odjel za održivi razvoj IŽ, ovdje*
2. *Vatrogasna zajednica IŽ, Služba civilne zaštite, Stoja 2, Pula*
3. *Objava, ovdje*
4. *Pismohrana, ovdje*

O B R A Z L O Ž E N J E

1. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE OVOG AKTA

Pravni temelj za donošenje ovog akta sadržan je u članku 17. stavak 1. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, br. 82/15, 118/18) kojim je propisano da su predstavnička tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna usvojiti i razmotriti Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na svom području za razdoblje od 2020. do 2023. godine, članku 43. Statuta Istarske županije („Službene novine Istarske županije“, br. 10/09, 4/13, 16/16, 1/17, 2/17, 2/18, 30/18 - pročišćeni tekst), kojim je propisana nadležnost Skupštine kao predstavničkog tijela županije u donošenju odluka i drugih općih akata kojima se rješavaju pitanja iz samoupravnog djelokruga, kao i u razmatranju pitanja od interesa za županiju, te članku 84. kojim je propisano da Skupština, pored ostalih akata, donosi i zaključke.

2. OSNOVNA PITANJA KOJA SE RJEŠAVAJU OVIM AKTOM

Istarska županija u okviru svojih ustavnih i zakonskih prava i obveza uređuje, planira, organizira, financira i provodi aktivnosti iz područja sustava civilne zaštite.

Sukladno razmjeru opasnosti, prijetnji i posljedica nesreća, velikih nesreća i katastrofa te ugroženosti ljudi, okoliša, materijalnih i kulturnih dobara, a s ciljem zaštite i spašavanja ljudi, materijalnih dobara, okoliša i ravnomjernog razvoja nositelja sustava civilne zaštite, donose se Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Istarske županije za razdoblje od 2020. do 2023. godine (u daljnjem tekstu: Smjernice).

Ove Smjernice predstavljaju kontinuitet zacrtanih dugoročnih ciljeva, nastavak aktivnosti na realizaciji nedovršenih strateških ciljeva i zadaća, na što će svakako utjecati najavljeno normativno uređenje sustava na nivou Republike Hrvatske kao i najnovija svjetska iskustva iz područja sustava civilne zaštite. Ostvarenje zacrtanih ciljeva ovisno je o visini financijskih sredstava iz Proračuna Istarske županije kao i o drugim oblicima financiranja.

Ovim Zaključkom Skupština Istarske županije prihvaća Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na svom području za razdoblje od 2020. do 2023. godine.

3. CILJ SMJERNICA ZA ORGANIZACIJU I RAZVOJ SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Cilj Smjernica je definiranje i usklađivanje ljudskih resursa i materijalno tehničkih sredstava Istarske županije, odnosno definiranje sudionika civilne zaštite u slučaju pojave bilo kakve ugroze, jačanje sposobnosti za vođenje akcija civilne zaštite na razini Istarske županije te uspostava sustava jasnih ovlasti i nadležnosti, odnosno jedinstvene koordinacije djelovanja sustava.

Smjernice su temelj za stvaranje preduvjeta za prevenciju i zaštitu od mogućih ugroza, prevenciju mogućih posljedica te stvaranje uvjeta za pripravnost i reagiranje u slučajevima nesreća, velikih nesreća i katastrofa, kao i poduzimanje potrebnih mjera i aktivnosti za otklanjanje posljedica i normalizaciju svakodnevnog života.

Smjernice su izrađene na načelu matičnog koncepta što uključuje definiranje sudionika civilne zaštite i njihove opće uloge te funkcija civilne zaštite i njihovog sadržaja. S druge strane u okviru funkcija civilne zaštite definirana je uloga svakog od sudionika sustava civilne zaštite u svakoj od tih funkcija.

4. PRIJEDLOG ZAKLJUČKA

Dostavlja se u privitku, zajedno sa Smjernicama za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Istarske županije za razdoblje od 2020. do 2023. godine.

Ai sensi dell'art. 17 comma 1 sottocomma 1 della Legge sul sistema della protezione civile ("Gazzetta ufficiale" n. 82/15 , 118/18), degli articoli 43 e 84 dello Statuto della Regione Istriana ("Bollettino ufficiale della Regione Istriana" nn. 10/09, 4/13, 16/16, 1/17, 2/17, 2/18 e 30/18-testo emendato), l'Assemblea della Regione Istriana, alla seduta del _____ 2020 ha emanato la seguente

CONCLUSIONE

sull'approvazione delle Diretrici per l'organizzazione e lo sviluppo del sistema di protezione civile sul territorio della Regione Istriana per il periodo dal 2020 al 2023

1. Si approvano le direttrici per l'organizzazione e lo sviluppo del sistema di protezione civile sul territorio della Regione Istriana per il periodo dal 2020 al 2023.
2. L'atto di cui al punto 1 della presente Conclusione è parte integrante della stessa.
3. La presente Conclusione entra in vigore l'ottavo giorno della sua pubblicazione sul "Bollettino ufficiale della Regione Istriana".

REPUBBLICA DI CROAZIA REGIONE ISTRIANA ASSEMBLEA

CLASSE:
N.PROT:
Pisino, _____

IL PRESIDENTE

Valter Drandić

REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA

**SMJERNICE ZA ORGANIZACIJU I RAZVOJ SUSTAVA
CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU ISTARSKE ŽUPANIJE
ZA RAZDOBLJE OD 2020. DO 2023. GODINE**

Pula, veljača 2020.

Sadržaj

Uvod	3
1. Procjena rizika od velikih nesreća za područje Istarske županije	3
2. Plan djelovanja civilne zaštite Istarske Županije	4
3. Operativne snage sustava civilne zaštite	4
4. Sustav uzbunjivanja građana i sklanjanje	8
5. Edukacija stanovništva na području sustava civilne zaštite	9
6. Financiranje sustava civilne zaštite	9
7. Suradnja na polju sustava civilne zaštite	10
8. Izvršenje zadaća u skladu sa programom aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Istarsku županiju za razdoblje od 2020. do 2023. godine	10
9. Zaštita okoliša	11
10. Zaključak	11

UVOD

SMJERNICE ZA ORGANIZACIJU I RAZVOJ SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU ISTARSKÉ ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE OD 2020. DO 2023. GODINE

Sukladno razmjeru opasnosti, prijetnji i posljedica nesreća, većih nesreća i katastrofa s ciljem zaštite i spašavanja ljudi, materijalnih dobara te okoliša kao i ravnomjernog razvoja svih nositelja sustava civilne zaštite (stožeri, civilna zaštita, vatrogastvo, udruge građana od značaja za sustav civilne zaštite, službe i pravne osobe koje se u sustavu civilne zaštite u okviru redovne djelatnosti bave zaštitom i spašavanjem), a koristeći polazišta i zaključke iz Izvještaja o sustavu civilne zaštite na području Istarske županije (u daljnjem tekstu: Županija) za 2019. godinu donose se Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Županije za razdoblje od 2020. do 2023. godine (dalje u tekstu: Smjernice).

Cilj Smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Županije za razdoblje od 2020. do 2023. godine je osigurati postupnu i kontinuiranu izgradnju sustava civilne zaštite koji će osigurati najvišu razinu spremnosti za provedbu zadaća sustava civilne zaštite stanovništva i materijalnih dobara na području Županije u složenim uvjetima prirodnih ili drugih većih nesreća odnosno katastrofa.

Smjernicama za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite definiraju se pojedinačni ciljevi i sveukupni cilj, konkretni koraci, kao i potrebne mjere radi kojih se ti koraci utvrđuju prioritetnim u sustavu civilne zaštite za rok od četiri godine.

Smjernicama se utvrđuje i način provođenja kontinuiranog nadzora njihovog provođenja s nositeljima, način izvješćivanja odgovorne osobe te izrada, predlaganje i usvajanje interventnih mjera kada se utvrde značajna odstupanja koja ugrožavaju ostvarivanje pojedinačnih ili sveukupnog cilja na području civilne zaštite.

Ostvarivanje ciljeva i aktivnosti koji su predviđeni Smjernicama podrazumijeva potrebu izgradnje učinkovitog sustava civilne zaštite temeljenog na realnoj Procjeni rizika od velikih nesreća, ali uz maksimalno uvažavanje dostignutog stupnja opremljenosti i uvježbanosti trenutnih operativnih snaga čime će se izbjeći dupliranje kapaciteta i osigurati racionalan pristup u trošenju proračunskog novca.

Daljnji razvoj sustava civilne zaštite u Županiji treba se temeljiti na Procjeni rizika od velikih nesreća za Istarsku Županiju, ali uz uvažavanje cjelovite analize stanja sustava civilne zaštite u prethodnom razdoblju i zakonskih propisa i procedura koje definiraju to područje.

Županija organizira poslove iz svog samoupravnog djelokruga koji se odnose na planiranje, razvoj, učinkovito funkcioniranje i financiranje sustava civilne zaštite, te je dužna jačati i nadopunjavati spremnost postojećih operativnih snaga sustava civilne zaštite na svom području sukladno Procjeni rizika od velikih nesreća i Planu djelovanja civilne zaštite.

Sukladno tome razvoj sustava CZ Istarske županije za razdoblje od 2020.-2023. godine treba usmjeriti prema sljedećim aktivnostima:

1. PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA ZA PODRUČJE ŽUPANIJE

Cilj: Skupština Županije usvojila je 17. prosinca 2018. godine Procjenu rizika od velikih nesreća za područje Županije kojom su utvrđena stvarna razina i vrsta ugroženosti i mogućih opasnosti, kao i njihovih posljedica na stanovništvo, materijalna i kulturna dobra na području Županije. Procjena je osnova za utvrđivanje potrebnih snaga, sredstava i opreme (svih

resursa), kojima će se na najučinkovitiji način spriječiti nastajanje ili umanjiti posljedice moguće nesreće ili katastrofe.

U skladu sa zakonskim odredbama neophodno je:

a) Izvršiti ažuriranje Procjene rizika od velikih nesreća.

Nositelj: Župan, Skupština

Sudjeluju: Upravni odjel za održivi razvoj, ovlaštenik

Rok: do kraja prosinca 2020 godine.

2. PLAN DJELOVANJA CIVILNE ZAŠTITE ŽUPANIJE

Cilj: Usvojen je Plan djelovanja civilne zaštite kojim su utvrđena optimalna organizacija, aktiviranje i djelovanje sustava civilne zaštite, preventivnih mjera i postupaka, zadaća sudionika, a posebno operativnih snaga u provedbi mjera sustava civilne zaštite uključivo sa mjerama civilne zaštite. Ovim će se planom osigurati učinkovito, ali i racionalno korištenje svih raspoloživih resursa.

a) Ažurirati Plan djelovanja civilne zaštite Županije.

Nositelj: Župan

Sudjeluju: Upravni odjel za održivi razvoj, Ovlaštenik

Rok: do kraja prosinca 2020. godine.

3. OPERATIVNE SNAGE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Cilj: Osigurati adekvatnu veličinu operativnih snaga koje će na osnovu svoje jačine, osposobljenosti i uvježbanosti, osobne i skupne opremljenosti, pravilnog i nedvosmislenog sustava upravljanja, zapovijedanja i nadzora moći učinkovito suprotstaviti ugrozi, preventivno djelovati na nastajanje nesreće odnosno svesti posljedice nesreće, ako je ona neizbježna, na najmanju moguću mjeru i što prije osigurati uvjete za nastavak normalnog života i rada

Operativne snage sustava civilne zaštite su sve prikladne i raspoložive sposobnosti i resursi operativnih snaga namijenjeni provođenju mjera civilne zaštite.

Temeljem Odluke o određivanju operativnih snaga u sustavu civilne zaštite i pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite Županije, mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite na području Županije provoditi će sljedeće operativne snage sustava civilne zaštite:

- Stožer civilne zaštite Županije,
- Vatrogasno zapovjedništvo Županije (operativne snage vatrogastva),
- Društvo Crvenog križa Županije,
- Hrvatska gorska služba spašavanja - Stanica Pula,
- udruge,
- koordinatori na lokaciji,
- pravne osobe u sustavu civilne zaštite.

Operativne snage sudionici su sustava civilne zaštite koji se pozivaju, mobiliziraju i aktiviraju za provođenje mjera i postupaka radi sprječavanja nastanka, ublažavanja te uklanjanja posljedica izvanrednog događaja, velike nesreće i katastrofe.

Operativne snage dužne su u obavljanju redovitih djelatnosti planirati mjere i poduzimati aktivnosti radi otklanjanja ili umanjavanja mogućnosti nastanka izvanrednog

događaja, velike nesreće i katastrofe te prilagođavati obavljanje redovite djelatnosti okolnostima kada je proglašena katastrofa.

Operativnim snagama rukovodi i koordinira župan uz potporu Stožera civilne zaštite Županije. U katastrofama i velikim nesrećama župan izravno zapovijeda operativnim snagama sustava civilne zaštite Županije.

Operativne snage djeluju i razvijaju se u skladu s posebnim zakonima koji reguliraju djelatnost za koju su osnovane, te na temelju Zakona o sustavu civilne zaštite i podzakonskih propisa koji reguliraju područje civilne zaštite, procjene ugroženosti i planove zaštite i spašavanja te na osnovi ovih Smjernica.

Operativne snage financiraju se dijelom ili u cijelosti iz proračuna Županije. Iz proračuna Županije, a financiraju se i izabrani programi i projekti udruga građana koji su od interesa za civilnu zaštitu. U idućem razdoblju aktivnosti treba usmjeriti prema projektima koji se financiraju sredstvima iz fondova Europske unije.

Polazeći od potencijalne opasnosti i ranjivosti u izvanrednim događajima, velikim nesrećama i katastrofama Županija je organizirala sveobuhvatnu provedbu organiziranja, upravljanja i zapovijedanja sustavom civilne zaštite koje se sastoji se od nekoliko razina upravljanja te se odnosi na upravljanje u svim izvanrednim situacijama.

Upravljanje se ostvaruje u centrima odlučivanja različitih razina, kojima se dostavljaju sve obrađene i analizirane relevantne informacije u odnosu na izvanredni događaj, veliku nesreću i katastrofu na temelju kojih se pravodobno donose odgovarajuće odluke.

a) Stožer civilne zaštite Županije

Stožer civilne zaštite Županije (u daljnjem tekstu: Stožer) je stručna potpora Županu kod rukovođenja i zapovijedanja operativnim snagama u slučaju veće nesreće ili katastrofe.

Stožer je stručno, operativno i koordinativno tijelo koje treba pripremiti kvalitetne i utemeljene prijedloge koji će županu omogućiti donošenje prave i pravovremene odluke za djelovanje u složenim i vrlo zahtjevnim uvjetima velike nesreće ili katastrofe.

Župan je dana 26. svibnja 2017. godine donio Odluku o osnivanju i imenovanju načelnika, zamjenika načelnika i članova Stožera civilne zaštite Županije, 22. prosinca 2017. godine Poslovnik o radu Stožera, te Plan pozivanja Stožera.

Stožer je u proteklom razdoblju u cijelosti potvrdio opravdanost svoga postojanja te iskazao sposobnost učinkovitog i operativnog djelovanja u redovnim i izvanrednim situacijama.

Da bi Stožer uspješno obavljao svoje zadaće u sustavu civilne zaštite potrebno je u razdoblju od 2020. do 2023. godine provesti sljedeće mjere i aktivnosti:

- opremanje Stožera civilne zaštite osobnom i skupnom opremom,
- nastaviti provoditi sustavnu edukaciju članova Stožera, vatrogasnog zapovjedništva (s naglaskom na edukaciju o sustavu radio veza, radio komunikacijama, i rukovanju radio uređajima),
- nastaviti provođenje pokaznih vježbi kako bi se provjerila spremnost sustava za odgovor na sve potencijalne ugroze te uklonili uočeni nedostaci,
- jačati svijest šire društvene zajednice o važnosti sprječavanja nastanka i posljedica nesreća i katastrofa,
- aplicirati u programima za prekograničnu suradnju Europske unije i osigurati sredstva za daljnju izgradnju sustava civilne zaštite,
- unaprijediti međunarodnu, međuzupanijsku i međuregionalnu suradnju na unaprjeđenju sustava civilne zaštite,

- unaprijediti koordinaciju Županijskog Stožera i Stožera civilne zaštite jedinica lokalne samouprave u provedbi svih aktivnosti značajnih za izgradnju sustava civilne zaštite,
- intenzivirati suradnju sa svim relevantnim institucijama na državnoj razini.

b) Operativne snage vatrogastva

Vatrogasna djelatnost obuhvaća sudjelovanje vatrogasne zajednice sa svojim članicama u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija, gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine ugroženih požarom i eksplozijom, pružanju tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama te obavljanju drugih poslova u ekološkim i drugim nesrećama.

Vatrogasna zajednica Istarske županije (u daljnjem tekstu: Vatrogasna zajednica) krovna je vatrogasna organizacija koja objedinjuje vatrogasnu djelatnost na području Istarske županije. Na području Istarske županije ustrojeno je sedam javnih vatrogasnih postrojbi .

Kako bi se materijalno - tehnička opremljenost i stručna osposobljenost pripadnika vatrogasnih postrojbi podigla na još višu razinu potrebno je (kroz suradnju Istarske županije, Vatrogasne zajednice i vatrogasnih postrojbi) u promatranom razdoblju provesti sljedeće aktivnosti:

- dograditi napredan sustav praćenja i nadzora šumskih požara,
- izvršavati zadaće u skladu sa Programom aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku i Istarsku županiju narednom razdoblju,
- provoditi preventivne mjere zaštite od požara (osobito tijekom ljetnih mjeseci, u sezoni poljoprivrednih radova, kao i u drugim razdobljima u godini u kojima postoji povećana opasnost od nastanka požara),
- educirati lokalno stanovništvo o opasnostima i negativnim učincima požara,
- nastaviti opremanje vatrogasnih postrojbi najsuvremenijim materijalno – tehničkim sredstvima s posebnim naglaskom na dodatno opremanje određenom opremom specifičnom za poplave koje se sve češće pojavljuju (pumpe velikog protoka, agregati, upijajuće brane),
- organizacijom seminara, tečajeva i pokaznih vježbi provoditi stalna stručna osposobljavanja pripadnika vatrogasnih postrojbi,
- kontinuirano provoditi stručnu suradnju dobrovoljnih vatrogasnih društava i javnih vatrogasnih postrojbi na području Županije u cilju ostvarivanja zajedničkih zadaća i unaprjeđenja operativne sposobnosti svih vatrogasnih postrojbi,
- intenzivirati suradnju vatrogasnih postrojbi na području Istarske županije i drugih gospodarskih subjekata, ustanova i udruga koji se poslovima civilne zaštite bave u okviru svoje redovne djelatnosti kako bi se osiguralo njihovo koordinirano djelovanje u slučaju nastanka nesreće, velike nesreće ili katastrofe,
- za svaku godinu donijeti Provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara za područje Istarske županije te izraditi pripadajuća izvješća,
- za svaku godinu izraditi Program rada i Financijski plan Vatrogasne zajednice.

Nositelj: Vatrogasna zajednica Istarske županije

Rok: do početka požarne sezone.

c) Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja

Temeljem Zakona o sustavu civilne zaštite, operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja su temeljna operativna snaga sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama i kao takve izvršavaju obveze u sustavu civilne zaštite.

Hrvatska gorska služba spašavanja je udruga od javnog značaja čiji su osnovni ciljevi

sprječavanje nesreća, spašavanje i pružanje prve medicinske pomoći na nepristupačnim područjima i u izvanrednim okolnostima kod kojih pri spašavanju i pružanju pomoći treba primijeniti posebno stručno znanje i upotrijebiti tehničku opremu za spašavanje u svrhu očuvanja ljudskog života, zdravlja i imovine.

d) Zdravstvene ustanove

Sustav zdravstvene zaštite Istarske županije s Općom bolnicom Pula, Istarskim domovima zdravlja, Zavodom za javno zdravstvo Istarske županije, Zavodom za hitnu medicinu Istarske županije, županijskim ljekarnama i ambulantama u koncesiji, pokriva u cijelosti potrebe stanovništva u javnoj zdravstvenoj djelatnosti.

U skladu s navedenim sustav zdravstvene zaštite u Istarskoj županiji će u razdoblju od 2020. do 2023. godine provesti sljedeće mjere i aktivnosti:

- nastaviti osnivanje dodatnih timova medicinske pomoći te angažiranje brzih vozila policije i Lučke kapetanije za potrebe hitne medicinske pomoći na moru u ljetnim mjesecima,
- poboljšati suradnju sa svim interventnim službama, a posebno vatrogascima, policijom i Lučkom kapetanijom,
- poboljšati obvezne međusobne komunikacije u slučaju zajedničkih intervencija, a posebno nadležnosti u masovnim nesrećama

e) Operativne snage Društva crvenog križa Istarske županije

Osnovni ciljevi Hrvatskog Crvenog križa su ublažavanje ljudskih patnji, a osobito onih izazvanih velikim prirodnim, ekološkim i drugim nesrećama, s posljedicama masovnih stradanja i epidemijama.

Zakonom o Hrvatskom Crvenom križu i Statutom društva Crvenog križa Istarske županije koje u svom radu promiče humanitarne ciljeve i provodi akcije od opće koristi te djeluje na temelju načela Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca i kao punopravni član saveza udruga Hrvatskog Crvenog križa uživa posebnu zaštitu i skrb Republike Hrvatske. U sastavu Društva crvenog križa Istarske županije djeluju gradska društva Crvenog križa i to: Pula, Rovinj, Poreč, Labin, Buje, Buzet i Umag.

U promatranom periodu potrebno je kontinuirano za Društva crvenog križa Istarske županije:

- utvrditi postojeću materijalno-tehničku opremljenost,
- provesti financiranje temeljem dostavljenih Izvještaja o radu, Planova i Programa rada.

f) Službe i pravne osobe koje se u sustavu civilne zaštite zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovitoj djelatnosti

Na osnovu Procjene rizika od velikih nesreća za područje Istarske županije određene su pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite Istarske županije. Ove službe zajedno sa Vatrogasnom zajednicom IŽ trebaju biti okosnica sustava civilne zaštite na području Županije (Nastavni zavod za hitnu medicinu IŽ, HEP - Elektroistra Pula, Istarski Vodovod Buzet, Vodovod Pula i Labin, Županijska uprava za ceste IŽ, Opća Bolnica Pula, Zavod za javno zdravstvo i drugo). U skladu sa objektivnim proračunskim mogućnostima treba poduprijeti njihovo djelovanje (posebno hitne medicinske pomoći), ali ih istovremeno sporazumom obvezati na izvršavanje određenih zadaća iz područja sustava civilne zaštite.

Sa svim službama središnjih tijela državne uprave koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovitoj djelatnosti (Policajska uprava, Hrvatske vode, inspeksijske službe i dr.) potrebno je ostvariti djelatnu suradnju naročito u području razmjene podataka, informacija i

iskustava.

Pravne osobe od interesa za civilne zaštitu sudionici su sustava civilne zaštite koje se sukladno potrebama pozivaju, mobiliziraju i aktiviraju temeljem Plana djelovanja Istarske županije na poziv Župana, za izvršavanje zadaća ublažavanja te uklanjanja posljedica katastrofa i velikih nesreća na području županije. Dužnost pravnih osoba je izvršavanje namjenskih zadaća zaštite i spašavanja stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara na cjelokupnom području Istarske županije.

Županija će u narednom četverogodišnjem razdoblju nastaviti i proširivati suradnju sa službama i pravnim osobama koje se poslovima civilne zaštite bave u okviru svoje redovne djelatnosti, kako bi se osiguralo njihovo koordinirano djelovanje u eventualnim izvanrednim situacijama.

Istarska županija će u Smjernicama u promatranom razdoblju:

- provoditi terenske vježbe kako bi se kontinuirano provjeravala funkcionalnost sustava veze operativnih snaga civilne zaštite i otklonili eventualni nedostaci,
- razvijati i unaprjeđivati sustav uzbunjivanja u slučaju nesreća ili katastrofa,
- ažurirati Odluku o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite u Istarskoj županiji.

Nositelj: Župan (na prijedlog Stožera)

Sudjeluju: Upravni odjel za održivi razvoj Istarske županije

Rok: trajno

g) Koordinator na lokaciji

Koordinator na lokaciji procjenjuje nastalu situaciju i njezine posljedice na terenu te u suradnji s nadležnim stožerom civilne zaštite usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite.

Sukladno specifičnostima svakog pojedinog događaja koordinatora na terenu određuje načelnik Stožera civilne zaštite Istarske županije iz redova operativnih snaga sustava civilne zaštite.

4. SUSTAV UZBUNJIVANJA I OBAVJEŠTAVANJA GRAĐANA

Cilj: uspostava sustava javnog uzbunjivanja i obavještanja građana koji će omogućiti pravovremeno sklanjanje, evakuaciju ili neki drugi oblik zaštite u slučaju veće nesreće ili katastrofe.

Nositelj ukupnog sustava uzbunjivanja građana na području Istarske županije je Županijski centar 112 sa sjedištem u Pazinu, koji osigurava stabilnost sustava uzbunjivanja, ali i obavijesti građanima. Iz analize stanja vidljivo je kako rekonstruirani postojeći sustav za sada zadovoljava potrebe, ali će razvojem naselja i poslovnih zona biti potrebno njegovo širenje. U narednom razdoblju sustav bi se slijedom razmještaja subjekata koji u proizvodnom procesu koriste opasne tvari, ili se u njihovim prostorima okuplja veći broj ljudi trebao širiti na područje gospodarskih zona.

Urbanističkim i detaljnim prostornim planovima, a u skladu sa odredbama Prostornog plana jedinica lokalne samouprave potrebno je urediti zahvate u prostoru koji definiraju uspostavu sustava javnog uzbunjivanja, uzbunjivanja i obavještanja građana u objektima u kojima se okuplja veći broj ljudi i u kojima se zbog buke ili slabe akustične izolacije ne može čuti sustav javnog uzbunjivanja (uspostava internih razglasa, displeja i sl.). Potrebno je također osigurati isticanje znakova za javno uzbunjivanje na svim mjestima u kojima boravi veći broj ljudi (dvorane, škole, dom zdravlja, supermarketi i druga mjesta).

Nositelj: Županijski centar 112,

Sudjeluju: investitori, vlasnici objekata, župan, izvršna tijela jedinica lokalne samouprave

Rok: trajna zadaća.

5. EDUKACIJA STANOVNIŠTVA NA PODRUČJU SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Cilj: podizanje ukupne razine svijesti građana kao sudionika ili korisnika sustava civilne zaštite o mogućnosti ugroza i borbe protiv njihovog djelovanja.

Katastrofe, posebno neke od njih, kao što su primjerice potres ili veće nesreće sa opasnim tvarima teško su predvidljive. Iako je dio njih ipak moguće predvidjeti (poplava ili suša), sve u pravilu izazivaju teške posljedice po stanovništvo i materijalna dobra.

Posljedice nesreće, u pravilu, budu daleko veće kod needuciranog i neosposobljenog stanovništva, upravo zbog nesnalaženja i neznanja. Stoga je u i narednom razdoblju potrebno posvetiti dužnu pažnju edukaciji, posebno kroz:

- edukaciju stalno spremnih snaga (javne vatrogasne postrojbe i dobrovoljna vatrogasna društva, hitna medicinska pomoć, Hrvatska gorska služba spašavanja, operateri koji koriste opasne tvari),
- edukaciju Stožera civilne zaštite,
- edukaciju članova udruga građana koje su od značaja za sustav civilne zaštite,
- edukaciju građana, posebno najmlađih, putem subjekata koji se u sustavu civilne zaštite bave zaštitom i spašavanjem (javne vatrogasne postrojbe, hitna medicinska pomoć, zavod za javno zdravstvo, udruge građana), uključivo sa nastavkom provedbe Nacionalnog programa edukacije,
- informiranja građana putem sredstava javnog informiranja.

Dan civilne zaštite, Mjesec zaštite od požara, Međunarodni dan CK, Dan broja 112, Dan planeta zemlje, Dan voda i drugi datumi moraju biti u funkciji edukacije stanovništva, a što znači da ove datume treba iskoristiti za prezentaciju rada i dostignuća sudionika zaštite i spašavanja (preferirati zajedničke aktivnosti).

Nositelji: Stožer CZ

Sudionici: voditelji i zapovjednici operativnih snaga i udruga građana, škole i vrtići, gradska uprava

Rok: Trajna zadaća.

6. FINANCIRANJE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Cilj: osigurati racionalno, ali učinkovito djelovanje sustava civilne zaštite.

Temeljem članka 16. stavak 1. Zakona o sustavu civilne zaštite, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su organizirati poslove iz svog samoupravnog djelokruga koji se odnosi na planiranje, razvoj, učinkovito funkcioniranje i financiranje sustava civilne zaštite. U sustavu civilne zaštite potrebno je utvrditi izvore i način financiranja istog. Stoga su u Proračunu, u skladu sa ostalim propisima ugrađene stavke planiranih financijskih sredstava za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite u razdoblju od 2020. do 2023. godine.

U periodu od 2020. do 2023. godine potrebno je osigurati:

- sredstva za vatrogastvo (predvidjeti sredstva sukladno Zakonu o vatrogastvu),

- sredstva za provođenje sustava civilne zaštite (edukacija, opremanje, intelektualne usluge, promidžba, vježbe, djelovanje snaga i slično),
- sredstva za udruge građana koje su od značaja za sustav civilne zaštite (Crveni križ i Hrvatska gorska služba spašavanja),
- sredstva za službe i pravne osobe koje se u sustavu civilne zaštite zaštitom i spašavanjem bave u okviru redovite djelatnosti,
- sredstva za zaštitu okoliša,
- sredstva za potrebite planske dokumente iz sustava civilne zaštite,
- sredstva za redovne službe i djelatnosti – sudionicima u sustavu civilne zaštite (hitna medicinska pomoć, komunalni servis i sanitarne usluge, vodoprivreda i sl.)

Opremanje operativnih snaga sustava civilne zaštite treba nastaviti sukladno planovima opremanja redovitih službi, dok kod opremanja pričuvnih snaga treba uvažavati trenutno gospodarsko stanje ali i izbjeći dupliranje snaga, sredstava i troškova. Financijski izdaci u 2020. godini moraju biti izraz objektivnih potreba i stvarnih financijskih mogućnosti grada. Pored navedenih sredstava u proračunu Županije i jedinica lokalne samouprave planirana su i sredstva za pravne osobe koje se sustavom civilne zaštite bave u okviru svoje redovne djelatnosti – za aktivnosti kao što su sanacija divljih odlagališta, održavanje gradskog deponija, priprema za izgradnju deponija, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje čistoće javnih površina, program suzbijanja zaraznih bolesti i slično.

Nositelji: Izvršna tijela JLS

Sudjeluju: predstavnička tijela JLS

Rok: trajno

7. SURADNJA NA POLJU SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Cilj: razmjenom iskustava, podataka, znanja i vještina sa odgovarajućim institucijama u sustavu civilne zaštite iste razine postići podizanje razine sigurnosti civilnog stanovništva (domaćeg stanovništva i turista).

Suradnja svih sudionika sustava civilne zaštite na području Županije je iznimno dobra. U narednom periodu od 2020. do 2023. godine suradnju je potrebno unaprijediti, posebno kroz poduzimanje zajedničkih napora za dodatnu edukaciju članstva različitih sudionika civilne zaštite, te osobito civilnog stanovništva.

Operativne snage, udruge građana, fizičke osobe i pravne osobe koje se bave zaštitom i spašavanjem u sustavu civilne zaštite u okviru svoje redovne djelatnosti dužne su poduzimati mjere zaštite i spašavanja u okviru svojih nadležnosti i mogućnosti, sve u cilju što kvalitetnijeg i učinkovitijeg sustava CZ na području Županije.

Nositelji: svi sudionici civilne zaštite

Rok: trajna zadaća

8. IZVRŠENJE ZADAĆA U SKLADU SA PROGRAMOM AKTIVNOSTI U PROVEDBI POSEBNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA OD INTERESA ZA ISTARSKU ŽUPANIJU U RAZDOBLJU OD 2020. DO 2023. GODINE

Cilj: stalno unapređenje protupožarne zaštite šuma i otvorenih prostora.

Programom aktivnosti utvrđuju se konkretni zadaci na kojima su se predstavnička tijela županija, gradova, općina pojedina ministarstva, državne upravne organizacije, javna

poduzeća ustanove dužna posebno angažirati tijekom godine u cilju preventivne aktivnosti i uspostavljanja učinkovite organizacije u sustavu zaštite od požara, osobito zaštite od šumskih i drugih požara otvorenih prostora.

Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Istarsku županiju u periodu od 2020. do 2023. godine predviđa se razrada prema zadaćama koje će definirati Vlada Republike Hrvatske.

9. ZAŠTITA OKOLIŠA

Cilj: unapređenje stanja okoliša i osiguravanje zdravog okoliša

Zaštita okoliša temelji se na uvažavanju općeprihvaćenih načela zaštite okoliša, poštivanju načela međunarodnog prava zaštite okoliša, uvažavanju znanstvenih spoznaja. Rezultati aktivne zaštite imaju za cilj, pored navedenoga, održivo korištenje prirodnih dobara, bez većeg oštećivanja i ugrožavanja okoliša, sprječavanje i smanjenje onečišćenja okoliša, uklanjanje posljedica onečišćenja okoliša, poboljšanje narušene prirodne ravnoteže i ponovno uspostavljanje njezinih regeneracijskih sposobnosti. Stoga je potrebno:

- sustavno vršiti analize podataka o praćenju stanja okoliša,
- uspostaviti informacijski sustav zaštite okoliša sa svrhom cjelovitog upravljanja zaštitom okoliša,
- u suradnji sa eko-stožerom razvijati snage i planirati vježbe sa ciljem provjere spremnosti i uporabe opreme za čišćenje i specijaliziranih plovila,
- provoditi kontinuiranu provedbu akcija smanjenja šteta u okolišu izazvanih raznim onečišćenjima,
- razraditi daljnje unapređenje sustava civilne zaštite na moru.

Na temelju članku 17. stavka 3., podstavka 7. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 82/15 i 118/18) i članka 38. stavka 4. Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja, („Narodne novine“, br. 49/17), Istarska županija pristupiti će ažuriranju Vanjskog plana.

10. ZAKLJUČAK

Jedino razvijen i usklađen sustav civilne zaštite u mogućnosti je odgovoriti na raznolike prijetnje i ugroze koje se mogu javiti i ugroziti živote građana i uništiti stečena materijalna dobra. Dobra povezanost svih subjekata civilne zaštite doprinosi njegovoj učinkovitosti ali i doprinosi racionalnom trošenju financijskih sredstava iz proračuna.

Slijedeći ove Smjernice u aktivnostima i rokovima izvršavanja očekuje se da će Županija na kraju planiranog razdoblja imati :

- završene sve aktivnosti oko izrade planskih dokumenata,
- završene sve aktivnosti oko izrade planskih dokumenata Službe i pravne osobe koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru svoje redovne djelatnosti,
- educirane sve strukture upravljanja, zapovijedanja i izvršenja,
- višu razinu informiranosti građana o sustavu civilne zaštite, a samim time i veće povjerenje u sustav.

REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA

**SMJERNICE ZA ORGANIZACIJU I RAZVOJ SUSTAVA
CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU ISTARSKE ŽUPANIJE
ZA RAZDOBLJE OD 2020. DO 2023. GODINE**

Pula, veljača 2020.

Sadržaj

Uvod	3
1. Procjena rizika od velikih nesreća za područje Istarske županije	3
2. Plan djelovanja civilne zaštite Istarske Županije	4
3. Operativne snage sustava civilne zaštite	4
4. Sustav uzbunjivanja građana i sklanjanje	8
5. Edukacija stanovništva na području sustava civilne zaštite	9
6. Financiranje sustava civilne zaštite	9
7. Suradnja na polju sustava civilne zaštite	10
8. Izvršenje zadaća u skladu sa programom aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Istarsku županiju za razdoblje od 2020. do 2023. godine	10
9. Zaštita okoliša	11
10. Zaključak	11

UVOD

SMJERNICE ZA ORGANIZACIJU I RAZVOJ SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU ISTARSKJE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE OD 2020. DO 2023. GODINE

Sukladno razmjeru opasnosti, prijetnji i posljedica nesreća, većih nesreća i katastrofa s ciljem zaštite i spašavanja ljudi, materijalnih dobara te okoliša kao i ravnomjernog razvoja svih nositelja sustava civilne zaštite (stožeri, civilna zaštita, vatrogastvo, udruge građana od značaja za sustav civilne zaštite, službe i pravne osobe koje se u sustavu civilne zaštite u okviru redovne djelatnosti bave zaštitom i spašavanjem), a koristeći polazišta i zaključke iz Izvještaja o sustavu civilne zaštite na području Istarske županije (u daljnjem tekstu: Županija) za 2019. godinu donose se Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Županije za razdoblje od 2020. do 2023. godine (dalje u tekstu: Smjernice).

Cilj Smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Županije za razdoblje od 2020. do 2023. godine je osigurati postupnu i kontinuiranu izgradnju sustava civilne zaštite koji će osigurati najvišu razinu spremnosti za provedbu zadaća sustava civilne zaštite stanovništva i materijalnih dobara na području Županije u složenim uvjetima prirodnih ili drugih većih nesreća odnosno katastrofa.

Smjernicama za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite definiraju se pojedinačni ciljevi i sveukupni cilj, konkretni koraci, kao i potrebne mjere radi kojih se ti koraci utvrđuju prioritetnim u sustavu civilne zaštite za rok od četiri godine.

Smjernicama se utvrđuje i način provođenja kontinuiranog nadzora njihovog provođenja s nositeljima, način izvješćivanja odgovorne osobe te izrada, predlaganje i usvajanje interventnih mjera kada se utvrde značajna odstupanja koja ugrožavaju ostvarivanje pojedinačnih ili sveukupnog cilja na području civilne zaštite.

Ostvarivanje ciljeva i aktivnosti koji su predviđeni Smjernicama podrazumijeva potrebu izgradnje učinkovitog sustava civilne zaštite temeljenog na realnoj Procjeni rizika od velikih nesreća, ali uz maksimalno uvažavanje dostignutog stupnja opremljenosti i uvježbanosti trenutnih operativnih snaga čime će se izbjeći dupliranje kapaciteta i osigurati racionalan pristup u trošenju proračunskog novca.

Daljnji razvoj sustava civilne zaštite u Županiji treba se temeljiti na Procjeni rizika od velikih nesreća za Istarsku Županiju, ali uz uvažavanje cjelovite analize stanja sustava civilne zaštite u prethodnom razdoblju i zakonskih propisa i procedura koje definiraju to područje.

Županija organizira poslove iz svog samoupravnog djelokruga koji se odnose na planiranje, razvoj, učinkovito funkcioniranje i financiranje sustava civilne zaštite, te je dužna jačati i nadopunjavati spremnost postojećih operativnih snaga sustava civilne zaštite na svom području sukladno Procjeni rizika od velikih nesreća i Planu djelovanja civilne zaštite.

Sukladno tome razvoj sustava CZ Istarske županije za razdoblje od 2020.-2023. godine treba usmjeriti prema sljedećim aktivnostima:

1. PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA ZA PODRUČJE ŽUPANIJE

Cilj: Skupština Županije usvojila je 17. prosinca 2018. godine Procjenu rizika od velikih nesreća za područje Županije kojom su utvrđena stvarna razina i vrsta ugroženosti i mogućih opasnosti, kao i njihovih posljedica na stanovništvo, materijalna i kulturna dobra na području Županije. Procjena je osnova za utvrđivanje potrebnih snaga, sredstava i opreme (svih

resursa), kojima će se na najučinkovitiji način spriječiti nastajanje ili umanjiti posljedice moguće nesreće ili katastrofe.

U skladu sa zakonskim odredbama neophodno je:

a) Izvršiti ažuriranje Procjene rizika od velikih nesreća.

Nositelj: Župan, Skupština

Sudjeluju: Upravni odjel za održivi razvoj, ovlaštenik

Rok: do kraja prosinca 2020 godine.

2. PLAN DJELOVANJA CIVILNE ZAŠTITE ŽUPANIJE

Cilj: Usvojen je Plan djelovanja civilne zaštite kojim su utvrđena optimalna organizacija, aktiviranje i djelovanje sustava civilne zaštite, preventivnih mjera i postupaka, zadaća sudionika, a posebno operativnih snaga u provedbi mjera sustava civilne zaštite uključivo sa mjerama civilne zaštite. Ovim će se planom osigurati učinkovito, ali i racionalno korištenje svih raspoloživih resursa.

a) Ažurirati Plan djelovanja civilne zaštite Županije.

Nositelj: Župan

Sudjeluju: Upravni odjel za održivi razvoj, Ovlaštenik

Rok: do kraja prosinca 2020. godine.

3. OPERATIVNE SNAGE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Cilj: Osigurati adekvatnu veličinu operativnih snaga koje će na osnovu svoje jačine, osposobljenosti i uvježbanosti, osobne i skupne opremljenosti, pravilnog i nedvosmislenog sustava upravljanja, zapovijedanja i nadzora moći učinkovito suprotstaviti ugrozi, preventivno djelovati na nastajanje nesreće odnosno svesti posljedice nesreće, ako je ona neizbježna, na najmanju moguću mjeru i što prije osigurati uvjete za nastavak normalnog života i rada

Operativne snage sustava civilne zaštite su sve prikladne i raspoložive sposobnosti i resursi operativnih snaga namijenjeni provođenju mjera civilne zaštite.

Temeljem Odluke o određivanju operativnih snaga u sustavu civilne zaštite i pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite Županije, mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite na području Županije provoditi će sljedeće operativne snage sustava civilne zaštite:

- Stožer civilne zaštite Županije,
- Vatrogasno zapovjedništvo Županije (operativne snage vatrogastva),
- Društvo Crvenog križa Županije,
- Hrvatska gorska služba spašavanja - Stanica Pula,
- udruge,
- koordinatori na lokaciji,
- pravne osobe u sustavu civilne zaštite.

Operativne snage sudionici su sustava civilne zaštite koji se pozivaju, mobiliziraju i aktiviraju za provođenje mjera i postupaka radi sprječavanja nastanka, ublažavanja te uklanjanja posljedica izvanrednog događaja, velike nesreće i katastrofe.

Operativne snage dužne su u obavljanju redovitih djelatnosti planirati mjere i poduzimati aktivnosti radi otklanjanja ili umanjavanja mogućnosti nastanka izvanrednog

događaja, velike nesreće i katastrofe te prilagođavati obavljanje redovite djelatnosti okolnostima kada je proglašena katastrofa.

Operativnim snagama rukovodi i koordinira župan uz potporu Stožera civilne zaštite Županije. U katastrofama i velikim nesrećama župan izravno zapovijeda operativnim snagama sustava civilne zaštite Županije.

Operativne snage djeluju i razvijaju se u skladu s posebnim zakonima koji reguliraju djelatnost za koju su osnovane, te na temelju Zakona o sustavu civilne zaštite i podzakonskih propisa koji reguliraju područje civilne zaštite, procjene ugroženosti i planove zaštite i spašavanja te na osnovi ovih Smjernica.

Operativne snage financiraju se dijelom ili u cijelosti iz proračuna Županije. Iz proračuna Županije, a financiraju se i izabrani programi i projekti udruga građana koji su od interesa za civilnu zaštitu. U idućem razdoblju aktivnosti treba usmjeriti prema projektima koji se financiraju sredstvima iz fondova Europske unije.

Polazeći od potencijalne opasnosti i ranjivosti u izvanrednim događajima, velikim nesrećama i katastrofama Županija je organizirala sveobuhvatnu provedbu organiziranja, upravljanja i zapovijedanja sustavom civilne zaštite koje se sastoji se od nekoliko razina upravljanja te se odnosi na upravljanje u svim izvanrednim situacijama.

Upravljanje se ostvaruje u centrima odlučivanja različitih razina, kojima se dostavljaju sve obrađene i analizirane relevantne informacije u odnosu na izvanredni događaj, veliku nesreću i katastrofu na temelju kojih se pravodobno donose odgovarajuće odluke.

a) Stožer civilne zaštite Županije

Stožer civilne zaštite Županije (u daljnjem tekstu: Stožer) je stručna potpora Županu kod rukovođenja i zapovijedanja operativnim snagama u slučaju veće nesreće ili katastrofe.

Stožer je stručno, operativno i koordinativno tijelo koje treba pripremiti kvalitetne i utemeljene prijedloge koji će županu omogućiti donošenje prave i pravovremene odluke za djelovanje u složenim i vrlo zahtjevnim uvjetima velike nesreće ili katastrofe.

Župan je dana 26. svibnja 2017. godine donio Odluku o osnivanju i imenovanju načelnika, zamjenika načelnika i članova Stožera civilne zaštite Županije, 22. prosinca 2017. godine Poslovnik o radu Stožera, te Plan pozivanja Stožera.

Stožer je u proteklom razdoblju u cijelosti potvrdio opravdanost svoga postojanja te iskazao sposobnost učinkovitog i operativnog djelovanja u redovnim i izvanrednim situacijama.

Da bi Stožer uspješno obavljao svoje zadaće u sustavu civilne zaštite potrebno je u razdoblju od 2020. do 2023. godine provesti sljedeće mjere i aktivnosti:

- opremanje Stožera civilne zaštite osobnom i skupnom opremom,
- nastaviti provoditi sustavnu edukaciju članova Stožera, vatrogasnog zapovjedništva (s naglaskom na edukaciju o sustavu radio veza, radio komunikacijama, i rukovanju radio uređajima),
- nastaviti provođenje pokaznih vježbi kako bi se provjerila spremnost sustava za odgovor na sve potencijalne ugroze te uklonili uočeni nedostaci,
- jačati svijest šire društvene zajednice o važnosti sprječavanja nastanka i posljedica nesreća i katastrofa,
- aplicirati u programima za prekograničnu suradnju Europske unije i osigurati sredstva za daljnju izgradnju sustava civilne zaštite,
- unaprijediti međunarodnu, međužupanijsku i međuregionalnu suradnju na unaprjeđenju sustava civilne zaštite,

- unaprijediti koordinaciju Županijskog Stožera i Stožera civilne zaštite jedinica lokalne samouprave u provedbi svih aktivnosti značajnih za izgradnju sustava civilne zaštite,
- intenzivirati suradnju sa svim relevantnim institucijama na državnoj razini.

b) Operativne snage vatrogastva

Vatrogasna djelatnost obuhvaća sudjelovanje vatrogasne zajednice sa svojim članicama u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija, gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine ugroženih požarom i eksplozijom, pružanju tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama te obavljanju drugih poslova u ekološkim i drugim nesrećama.

Vatrogasna zajednica Istarske županije (u daljnjem tekstu: Vatrogasna zajednica) krovna je vatrogasna organizacija koja objedinjuje vatrogasnu djelatnost na području Istarske županije. Na području Istarske županije ustrojeno je sedam javnih vatrogasnih postrojbi .

Kako bi se materijalno - tehnička opremljenost i stručna osposobljenost pripadnika vatrogasnih postrojbi podigla na još višu razinu potrebno je (kroz suradnju Istarske županije, Vatrogasne zajednice i vatrogasnih postrojbi) u promatranom razdoblju provesti sljedeće aktivnosti:

- dograditi napredan sustav praćenja i nadzora šumskih požara,
- izvršavati zadaće u skladu sa Programom aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku i Istarsku županiju narednom razdoblju,
- provoditi preventivne mjere zaštite od požara (osobito tijekom ljetnih mjeseci, u sezoni poljoprivrednih radova, kao i u drugim razdobljima u godini u kojima postoji povećana opasnost od nastanka požara),
- educirati lokalno stanovništvo o opasnostima i negativnim učincima požara,
- nastaviti opremanje vatrogasnih postrojbi najsuvremenijim materijalno – tehničkim sredstvima s posebnim naglaskom na dodatno opremanje određenom opremom specifičnom za poplave koje se sve češće pojavljuju (pumpe velikog protoka, agregati, upijajuće brane),
- organizacijom seminara, tečajeva i pokaznih vježbi provoditi stalna stručna osposobljavanja pripadnika vatrogasnih postrojbi,
- kontinuirano provoditi stručnu suradnju dobrovoljnih vatrogasnih društava i javnih vatrogasnih postrojbi na području Županije u cilju ostvarivanja zajedničkih zadaća i unaprjeđenja operativne sposobnosti svih vatrogasnih postrojbi,
- intenzivirati suradnju vatrogasnih postrojbi na području Istarske županije i drugih gospodarskih subjekata, ustanova i udruga koji se poslovima civilne zaštite bave u okviru svoje redovne djelatnosti kako bi se osiguralo njihovo koordinirano djelovanje u slučaju nastanka nesreće, velike nesreće ili katastrofe,
- za svaku godinu donijeti Provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara za područje Istarske županije te izraditi pripadajuća izvješća,
- za svaku godinu izraditi Program rada i Financijski plan Vatrogasne zajednice.

Nositelj: Vatrogasna zajednica Istarske županije

Rok: do početka požarne sezone.

c) Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja

Temeljem Zakona o sustavu civilne zaštite, operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja su temeljna operativna snaga sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama i kao takve izvršavaju obveze u sustavu civilne zaštite.

Hrvatska gorska služba spašavanja je udruga od javnog značaja čiji su osnovni ciljevi

sprječavanje nesreća, spašavanje i pružanje prve medicinske pomoći na nepristupačnim područjima i u izvanrednim okolnostima kod kojih pri spašavanju i pružanju pomoći treba primijeniti posebno stručno znanje i upotrijebiti tehničku opremu za spašavanje u svrhu očuvanja ljudskog života, zdravlja i imovine.

d) Zdravstvene ustanove

Sustav zdravstvene zaštite Istarske županije s Općom bolnicom Pula, Istarskim domovima zdravlja, Zavodom za javno zdravstvo Istarske županije, Zavodom za hitnu medicinu Istarske županije, županijskim ljekarnama i ambulantama u koncesiji, pokriva u cijelosti potrebe stanovništva u javnoj zdravstvenoj djelatnosti.

U skladu s navedenim sustav zdravstvene zaštite u Istarskoj županiji će u razdoblju od 2020. do 2023. godine provesti sljedeće mjere i aktivnosti:

- nastaviti osnivanje dodatnih timova medicinske pomoći te angažiranje brzih vozila policije i Lučke kapetanije za potrebe hitne medicinske pomoći na moru u ljetnim mjesecima,
- poboljšati suradnju sa svim interventnim službama, a posebno vatrogascima, policijom i Lučkom kapetanijom,
- poboljšati obvezne međusobne komunikacije u slučaju zajedničkih intervencija, a posebno nadležnosti u masovnim nesrećama

e) Operativne snage Društva crvenog križa Istarske županije

Osnovni ciljevi Hrvatskog Crvenog križa su ublažavanje ljudskih patnji, a osobito onih izazvanih velikim prirodnim, ekološkim i drugim nesrećama, s posljedicama masovnih stradanja i epidemijama.

Zakonom o Hrvatskom Crvenom križu i Statutom društva Crvenog križa Istarske županije koje u svom radu promiče humanitarne ciljeve i provodi akcije od opće koristi te djeluje na temelju načela Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca i kao punopravni član saveza udruga Hrvatskog Crvenog križa uživa posebnu zaštitu i skrb Republike Hrvatske. U sastavu Društva crvenog križa Istarske županije djeluju gradska društva Crvenog križa i to: Pula, Rovinj, Poreč, Labin, Buje, Buzet i Umag.

U promatranom periodu potrebno je kontinuirano za Društva crvenog križa Istarske županije:

- utvrditi postojeću materijalno-tehničku opremljenost,
- provesti financiranje temeljem dostavljenih Izvještaja o radu, Planova i Programa rada.

f) Službe i pravne osobe koje se u sustavu civilne zaštite zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovitoj djelatnosti

Na osnovu Procjene rizika od velikih nesreća za područje Istarske županije određene su pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite Istarske županije. Ove službe zajedno sa Vatrogasnom zajednicom IŽ trebaju biti okosnica sustava civilne zaštite na području Županije (Nastavni zavod za hitnu medicinu IŽ, HEP - Elektroistra Pula, Istarski Vodovod Buzet, Vodovod Pula i Labin, Županijska uprava za ceste IŽ, Opća Bolnica Pula, Zavod za javno zdravstvo i drugo). U skladu sa objektivnim proračunskim mogućnostima treba poduprijeti njihovo djelovanje (posebno hitne medicinske pomoći), ali ih istovremeno sporazumom obvezati na izvršavanje određenih zadaća iz područja sustava civilne zaštite.

Sa svim službama središnjih tijela državne uprave koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovitoj djelatnosti (Policajska uprava, Hrvatske vode, inspeksijske službe i dr.) potrebno je ostvariti djelatnu suradnju naročito u području razmjene podataka, informacija i

iskustava.

Pravne osobe od interesa za civilne zaštitu sudionici su sustava civilne zaštite koje se sukladno potrebama pozivaju, mobiliziraju i aktiviraju temeljem Plana djelovanja Istarske županije na poziv Župana, za izvršavanje zadaća ublažavanja te uklanjanja posljedica katastrofa i velikih nesreća na području županije. Dužnost pravnih osoba je izvršavanje namjenskih zadaća zaštite i spašavanja stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara na cjelokupnom području Istarske županije.

Županija će u narednom četverogodišnjem razdoblju nastaviti i proširivati suradnju sa službama i pravnim osobama koje se poslovima civilne zaštite bave u okviru svoje redovne djelatnosti, kako bi se osiguralo njihovo koordinirano djelovanje u eventualnim izvanrednim situacijama.

Istarska županija će u Smjernicama u promatranom razdoblju:

- provoditi terenske vježbe kako bi se kontinuirano provjeravala funkcionalnost sustava veze operativnih snaga civilne zaštite i otklonili eventualni nedostaci,
- razvijati i unaprjeđivati sustav uzbunjivanja u slučaju nesreća ili katastrofa,
- ažurirati Odluku o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite u Istarskoj županiji.

Nositelj: Župan (na prijedlog Stožera)

Sudjeluju: Upravni odjel za održivi razvoj Istarske županije

Rok: trajno

g) Koordinator na lokaciji

Koordinator na lokaciji procjenjuje nastalu situaciju i njezine posljedice na terenu te u suradnji s nadležnim stožerom civilne zaštite usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite.

Sukladno specifičnostima svakog pojedinog događaja koordinatora na terenu određuje načelnik Stožera civilne zaštite Istarske županije iz redova operativnih snaga sustava civilne zaštite.

4. SUSTAV UZBUNJIVANJA I OBAVJEŠTAVANJA GRAĐANA

Cilj: uspostava sustava javnog uzbunjivanja i obavještanja građana koji će omogućiti pravovremeno sklanjanje, evakuaciju ili neki drugi oblik zaštite u slučaju veće nesreće ili katastrofe.

Nositelj ukupnog sustava uzbunjivanja građana na području Istarske županije je Županijski centar 112 sa sjedištem u Pazinu, koji osigurava stabilnost sustava uzbunjivanja, ali i obavijesti građanima. Iz analize stanja vidljivo je kako rekonstruirani postojeći sustav za sada zadovoljava potrebe, ali će razvojem naselja i poslovnih zona biti potrebno njegovo širenje. U narednom razdoblju sustav bi se slijedom razmještaja subjekata koji u proizvodnom procesu koriste opasne tvari, ili se u njihovim prostorima okuplja veći broj ljudi trebao širiti na područje gospodarskih zona.

Urbanističkim i detaljnim prostornim planovima, a u skladu sa odredbama Prostornog plana jedinica lokalne samouprave potrebno je urediti zahvate u prostoru koji definiraju uspostavu sustava javnog uzbunjivanja, uzbunjivanja i obavještanja građana u objektima u kojima se okuplja veći broj ljudi i u kojima se zbog buke ili slabe akustične izolacije ne može čuti sustav javnog uzbunjivanja (uspostava internih razglasa, displeja i sl.). Potrebno je također osigurati isticanje znakova za javno uzbunjivanje na svim mjestima u kojima boravi veći broj ljudi (dvorane, škole, dom zdravlja, supermarketi i druga mjesta).

Nositelj: Županijski centar 112,

Sudjeluju: investitori, vlasnici objekata, župan, izvršna tijela jedinica lokalne samouprave

Rok: trajna zadaća.

5. EDUKACIJA STANOVNIŠTVA NA PODRUČJU SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Cilj: podizanje ukupne razine svijesti građana kao sudionika ili korisnika sustava civilne zaštite o mogućnosti ugroza i borbe protiv njihovog djelovanja.

Katastrofe, posebno neke od njih, kao što su primjerice potres ili veće nesreće sa opasnim tvarima teško su predvidljive. Iako je dio njih ipak moguće predvidjeti (poplava ili suša), sve u pravilu izazivaju teške posljedice po stanovništvo i materijalna dobra.

Posljedice nesreće, u pravilu, budu daleko veće kod needuciranog i neosposobljenog stanovništva, upravo zbog nesnalaženja i neznanja. Stoga je u i narednom razdoblju potrebno posvetiti dužnu pažnju edukaciji, posebno kroz:

- edukaciju stalno spremnih snaga (javne vatrogasne postrojbe i dobrovoljna vatrogasna društva, hitna medicinska pomoć, Hrvatska gorska služba spašavanja, operateri koji koriste opasne tvari),
- edukaciju Stožera civilne zaštite,
- edukaciju članova udruga građana koje su od značaja za sustav civilne zaštite,
- edukaciju građana, posebno najmlađih, putem subjekata koji se u sustavu civilne zaštite bave zaštitom i spašavanjem (javne vatrogasne postrojbe, hitna medicinska pomoć, zavod za javno zdravstvo, udruge građana), uključivo sa nastavkom provedbe Nacionalnog programa edukacije,
- informiranja građana putem sredstava javnog informiranja.

Dan civilne zaštite, Mjesec zaštite od požara, Međunarodni dan CK, Dan broja 112, Dan planeta zemlje, Dan voda i drugi datumi moraju biti u funkciji edukacije stanovništva, a što znači da ove datume treba iskoristiti za prezentaciju rada i dostignuća sudionika zaštite i spašavanja (preferirati zajedničke aktivnosti).

Nositelji: Stožer CZ

Sudionici: voditelji i zapovjednici operativnih snaga i udruga građana, škole i vrtići, gradska uprava

Rok: Trajna zadaća.

6. FINANCIRANJE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Cilj: osigurati racionalno, ali učinkovito djelovanje sustava civilne zaštite.

Temeljem članka 16. stavak 1. Zakona o sustavu civilne zaštite, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su organizirati poslove iz svog samoupravnog djelokruga koji se odnosi na planiranje, razvoj, učinkovito funkcioniranje i financiranje sustava civilne zaštite. U sustavu civilne zaštite potrebno je utvrditi izvore i način financiranja istog. Stoga su u Proračunu, u skladu sa ostalim propisima ugrađene stavke planiranih financijskih sredstava za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite u razdoblju od 2020. do 2023. godine.

U periodu od 2020. do 2023. godine potrebno je osigurati:

- sredstva za vatrogastvo (predvidjeti sredstva sukladno Zakonu o vatrogastvu),

- sredstva za provođenje sustava civilne zaštite (edukacija, opremanje, intelektualne usluge, promidžba, vježbe, djelovanje snaga i slično),
- sredstva za udruge građana koje su od značaja za sustav civilne zaštite (Crveni križ i Hrvatska gorska služba spašavanja),
- sredstva za službe i pravne osobe koje se u sustavu civilne zaštite zaštitom i spašavanjem bave u okviru redovite djelatnosti,
- sredstva za zaštitu okoliša,
- sredstva za potrebite planske dokumente iz sustava civilne zaštite,
- sredstva za redovne službe i djelatnosti – sudionicima u sustavu civilne zaštite (hitna medicinska pomoć, komunalni servis i sanitarne usluge, vodoprivreda i sl.)

Opremanje operativnih snaga sustava civilne zaštite treba nastaviti sukladno planovima opremanja redovitih službi, dok kod opremanja pričuvnih snaga treba uvažavati trenutno gospodarsko stanje ali i izbjeći dupliranje snaga, sredstava i troškova. Financijski izdaci u 2020. godini moraju biti izraz objektivnih potreba i stvarnih financijskih mogućnosti grada. Pored navedenih sredstava u proračunu Županije i jedinica lokalne samouprave planirana su i sredstva za pravne osobe koje se sustavom civilne zaštite bave u okviru svoje redovne djelatnosti – za aktivnosti kao što su sanacija divljih odlagališta, održavanje gradskog deponija, priprema za izgradnju deponija, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje čistoće javnih površina, program suzbijanja zaraznih bolesti i slično.

Nositelji: Izvršna tijela JLS

Sudjeluju: predstavnička tijela JLS

Rok: trajno

7. SURADNJA NA POLJU SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Cilj: razmjenom iskustava, podataka, znanja i vještina sa odgovarajućim institucijama u sustavu civilne zaštite iste razine postići podizanje razine sigurnosti civilnog stanovništva (domaćeg stanovništva i turista).

Suradnja svih sudionika sustava civilne zaštite na području Županije je iznimno dobra. U narednom periodu od 2020. do 2023. godine suradnju je potrebno unaprijediti, posebno kroz poduzimanje zajedničkih napora za dodatnu edukaciju članstva različitih sudionika civilne zaštite, te osobito civilnog stanovništva.

Operativne snage, udruge građana, fizičke osobe i pravne osobe koje se bave zaštitom i spašavanjem u sustavu civilne zaštite u okviru svoje redovne djelatnosti dužne su poduzimati mjere zaštite i spašavanja u okviru svojih nadležnosti i mogućnosti, sve u cilju što kvalitetnijeg i učinkovitijeg sustava CZ na području Županije.

Nositelji: svi sudionici civilne zaštite

Rok: trajna zadaća

8. IZVRŠENJE ZADAĆA U SKLADU SA PROGRAMOM AKTIVNOSTI U PROVEDBI POSEBNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA OD INTERESA ZA ISTARSKU ŽUPANIJU U RAZDOBLJU OD 2020. DO 2023. GODINE

Cilj: stalno unapređenje protupožarne zaštite šuma i otvorenih prostora.

Programom aktivnosti utvrđuju se konkretni zadaci na kojima su se predstavnička tijela županija, gradova, općina pojedina ministarstva, državne upravne organizacije, javna

poduzeća ustanove dužna posebno angažirati tijekom godine u cilju preventivne aktivnosti i uspostavljanja učinkovite organizacije u sustavu zaštite od požara, osobito zaštite od šumskih i drugih požara otvorenih prostora.

Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Istarsku županiju u periodu od 2020. do 2023. godine predviđa se razrada prema zadaćama koje će definirati Vlada Republike Hrvatske.

9. ZAŠTITA OKOLIŠA

Cilj: unapređenje stanja okoliša i osiguravanje zdravog okoliša

Zaštita okoliša temelji se na uvažavanju općeprihvaćenih načela zaštite okoliša, poštivanju načela međunarodnog prava zaštite okoliša, uvažavanju znanstvenih spoznaja. Rezultati aktivne zaštite imaju za cilj, pored navedenoga, održivo korištenje prirodnih dobara, bez većeg oštećivanja i ugrožavanja okoliša, sprječavanje i smanjenje onečišćenja okoliša, uklanjanje posljedica onečišćenja okoliša, poboljšanje narušene prirodne ravnoteže i ponovno uspostavljanje njezinih regeneracijskih sposobnosti. Stoga je potrebno:

- sustavno vršiti analize podataka o praćenju stanja okoliša,
- uspostaviti informacijski sustav zaštite okoliša sa svrhom cjelovitog upravljanja zaštitom okoliša,
- u suradnji sa eko-stožerom razvijati snage i planirati vježbe sa ciljem provjere spremnosti i uporabe opreme za čišćenje i specijaliziranih plovila,
- provoditi kontinuiranu provedbu akcija smanjenja šteta u okolišu izazvanih raznim onečišćenjima,
- razraditi daljnje unapređenje sustava civilne zaštite na moru.

Na temelju članku 17. stavka 3., podstavka 7. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 82/15 i 118/18) i članka 38. stavka 4. Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja, („Narodne novine“, br. 49/17), Istarska županija pristupiti će ažuriranju Vanjskog plana.

10. ZAKLJUČAK

Jedino razvijen i usklađen sustav civilne zaštite u mogućnosti je odgovoriti na raznolike prijetnje i ugroze koje se mogu javiti i ugroziti živote građana i uništiti stečena materijalna dobra. Dobra povezanost svih subjekata civilne zaštite doprinosi njegovoj učinkovitosti ali i doprinosi racionalnom trošenju financijskih sredstava iz proračuna.

Slijedeći ove Smjernice u aktivnostima i rokovima izvršavanja očekuje se da će Županija na kraju planiranog razdoblja imati :

- završene sve aktivnosti oko izrade planskih dokumenata,
- završene sve aktivnosti oko izrade planskih dokumenata Službe i pravne osobe koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru svoje redovne djelatnosti,
- educirane sve strukture upravljanja, zapovijedanja i izvršenja,
- višu razinu informiranosti građana o sustavu civilne zaštite, a samim time i veće povjerenje u sustav.